

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Περ. Β'. "Ετος 37ον

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΕΒΡ.—ΜΑΪΟΣ 1936

·Αρ. 6-7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Tὰ ὑδραυλικὰ παραγωγικὰ ἔργα Μακεδονίας

- ΣΠ. ΑΓΑΠΗΤΟΥ—Περιγραφή τῶν ἔργων (Συνέχεια)
- Β. ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ—Ἡ οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ἔργων
- Σ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ—Ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἀρδευσις τῶν γαιῶν
- Α. ΜΕΛΕΓΚΟΒΙΤΣ—Ἡ μηχανικὴ καλλιέργεια
- Ἐργασίαι τοῦ Συλλόγου—Τὸ γεῦμα τῆς 11ης Δεκεμβρίου 1935

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

·Η εἰς αὐτὰ ἐπίσημως τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου

(Συνέχεια)

B. "Ἐργα πεδιάδων Σερρῶν Δράμας

Τὴν ἐπομένην 21ην Σεπτεμβρίου οἱ ἐκδρομεῖς τοῦ Πολυτεχνικοῦ ἀνεῳχόρησαν ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς τὰς 8 π. μ. δι^ι αὐτοκινήτων, διὰ τῆς δόδοι Θεσσαλονίκης-Σερρῶν.

Ἐνθὺς ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης συνώδευσε τοὺς ἐκδρομεῖς δι^ι 11ίου αὐτοκινήτου δ Τεχνικὸς Σύμβουλος τῶν Ἐταιριῶν Μόνκ-Ούλεν κ. Γενιδουνιᾶς, πρᾶγμα ὅπερ ἔπραξε εὐγενέστατα καὶ συναδελφικάτα φερόμενος, καθ^τ ὅλην τὴν μακρὰν καὶ ἐπίπονον διάρκειαν τῆς διημέρου περιοδείας.

Ἐπίσης καθ^τ ὅλην τὴν διαδρομὴν δι^ι κ. Γενιδουνιᾶς μᾶς ἔδωσε πᾶσαν λεπτομερῆ πληροφορίαν καὶ προθυμότατα ἀπήντα εἰς πᾶσαν ἀπορίαν. Ἐπὶ πλέον δὲ μᾶς ἔδωσε καὶ πλήρη γενικὴν ἀποψιν τῆς σημασίας τῶν ἔργων τοῦ

Στρυμόνος καὶ τῶν Φιλίππων ὡς καὶ σαφῆ ἔκθεσιν τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας τοῦ θαυμασίου ὑδραυλικοῦ συγκροτήματος τῶν ἔργων καὶ ιδίως τοῦ Στρυμόνος.

Tὰ ἔργα τοῦ Στρυμόνος. Πεδιάς Σερρῶν

Ἡ Πεδιάς Σερρῶν, μήκους 50 περίπου χιλιομέτρων καὶ πλάτους 13 χλμ. διασχίζεται ὑπὸ τοῦ Στρυμόνος, ὃστις πηγάζει ἐν Βουλγαρίᾳ, πλησίον τῆς Σόφιας, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν πεδιάδα Σερρῶν διὰ τῆς φάραγγος τοῦ Ρούπελ. Ὑπελογίσθη ὅτι ἡ παροχὴ τοῦ ποταμοῦ ἀνέρχεται ἐνίστε μέχοι 3000 κυβικῶν μέτρων ἀνὰ δετερόλεπτον, μεταφέρεται δὲ ὑπ^τ αὐτοῦ μεγάλη ποσότης φερτῶν ὑλῶν. Ἡ ἐν τῇ πεδιάδι κοίτη τοῦ ποταμοῦ ἦτο σχεδόν ἀκαθόριστος, ὑποκειμένη εἰς μεγάλας μεταβολὰς κατὰ τὰς περιόδους τῶν πλημμυρῶν. Εἰς τὸ κάτω ἄκρον

τῆς πεδιάδος, τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, ἔξαπλούμενα ἐσχημάτιζον τὴν λίμνην τοῦ Ἀχινοῦ, ἐκεῖ δὲ ὁ ποταμὸς ἔρρεε διὰ τῶν στενῶν τῆς Ἀμφιπόλεως, ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν.

Κατὰ τὰς περιόδους τῶν πλημμυρῶν, ἐνεκεν τῶν ἀνεπαρκῶν διαστάσεων τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ ἀκαθορίστου τῶν ὅχθων, τὰ ὕδατα καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν μεγάλων πλημμυρῶν ὑπερχείλιζον καὶ κατέκλυζον μεγάλας ἐκτάσεις προκαλοῦντα καταστροφάς. Ὁ ποταμὸς μεταφέρει πάντοτε μεγάλας ποσότητας φερτῶν ὄλων, ἡ κατακάθισις τῶν δποίων οὐ μόνον προκαλεῖ συχνὰς ἀλλαγὰς τῆς κοίτης αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μεγάλας ζημίας εἰς τὰς πέριξ ἐκτάσεις (6.000.000 κ. μ. ἐτήσιως).

Οἱ ἀπλούστεροι τρόποις πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐν λόγῳ καταστροφῶν θὰ ἥτο ἡ κατασκευή, ἀνάντη τῆς πεδιάδος, ουθμιστικῆς δεξαμενῆς, ἀρκετὰ μεγάλης οὐχὶ μόνον πρὸς συγκράτησιν τῶν ὑδάτων τῶν πλημμυρῶν μιᾶς περιόδου, ἀλλ' ἔτι διὰ τὴν ἐν αὐτῇ συσσώρευσιν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τῶν φερτῶν ὄλων. Δυστυχῶς ἡ κατασκευὴ τοιαύτης δεξαμενῆς δὲν ἥτο δυνατὴ ἐν Ἑλλάδι, λόγῳ τοῦ ἀκαταλλήλου τῶν τοπογραφικῶν συνθηκῶν. Ἐτέρᾳ λύσισις θὰ ἥτο ἡ διοχέτευσις τῆς ὄλης παροχῆς τῶν πλημμυρῶν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ καταλλήλου κοίτης. Αὕτη δύμως θὰ είχε δύο σοβαρὰ μειονεκτήματα. Πρῶτον δὲν λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὰς ὕλας καὶ δεύτερον ἡ κατασκευὴ τοιαύτης κοίτης διὰ τῆς Λίμνης Ἀχινοῦ θὰ ἥτο ἐκτάκτως πολυδοπανος, ἐὰν ὅχι ἀδύνατος.

Ἡ προκριθεῖσα λύσις, ἡτις ἀποτελεῖ μέσην λύσιν μεταξὺ τῶν δύο ἀνωτέρω, ἀποβλέπει δπως ἀφ' ἐνὸς μὲν χρησιμοποιηθῆ ἡ φυσικὴ κοιλότης τῆς Κερκινίτιδος λίμνης, ὡς δεξαμενὴ μερικῆς ουθμίσεως, διοχετεύονται δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ὕδατα τῶν μετρίων πλημμυρῶν, αἵτινες θὰ προέρχονται ἐκ τῆς μερικῆς ταύτης ουθμίσεως, μέχρι τῆς θαλάσσης. Διὰ τῆς λύσεως ταύτης θεωρεῖται ὅτι θὰ είνει ἐφικτή ἡ ἀποτελεσματικὴ ουθμίσις πασῶν τῶν πλημμυρῶν, θὰ είναι δὲ δυνατὴ ἡ ἀποξήρανσις διολκήρου τῆς κοίτης τῆς λίμνης Ἀχινοῦ, πλὴν τοῦ τιμήματος τοῦ ἄξονος αὐτῆς, ὅπερ θὰ χρησιμεύῃ ὡς κοίτη τοῦ ποταμοῦ. Ἐν ἀλλαις λέξεσιν, ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν πλημμύρας τινός, ἡ παροχὴ τοῦ ποταμοῦ ἀνέλθῃ εἰς 3.000 κυβ. μέτρα ἀνὰ δευτερόλεπτον, τὰ μὲν 2.500 κ. μ. θὰ συγκρατῶνται ἐν τῇ Κερκινίτιδι λίμνῃ, τὰ δὲ 500 κυβ. μ. θὰ διέρχωνται διὰ τῶν ἀνοιγμάτων τοῦ εἰς

τὸ κάτω ἄκρον τῆς λίμνης κατασκευαζομένου όουφράκτου καὶ θὰ ζέωσι πρὸς τὴν θάλασσαν.

Πρὸς τούτοις, καθ' ὃ διάστημα θά παραμένωσι τὰ ὕδατα ἐν ήρεμίᾳ ἐν τῇ λίμνῃ, θὰ κατακάθηται μέγα μέρος, ἐὰν ὅχι τὸ σύνολον, τῶν φερτῶν ὄλων, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς ὑπολοίπου κοίτης θὰ διοχετεύηται μόνον ὄλων παθαρὸν, λυομένου οὕτω τοῦ προβλήματος τῶν φερτῶν ὄλων νοτίως τῆς Κερκινίτιδος λίμνης. Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνωτέρω κατεσκευάσθη ἀπὸ τῆς φάραγγος τοῦ Ροῦπελ μέχρι τῆς Κερκινίτιδος λίμνης, εὐθεῖα κοίτη, πλάτους 900 περίπου μέτρων, ἵνανὴ νὰ διοχετεύῃ πλήμμυραν 4.000 κυβ. μέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον. Ἡ κοίτη αὐτῆ, ἡτις κείται νοτίως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ εἶναι περίπου παραλληλος ταύτης, ἔχει μῆκος 16 περίπου χιλιομ. καὶ θὰ διοχετεύῃ περίπου τὴν δλην παροχὴν τοῦ Στρυμόνος.

Τὰ ἀναχώματα αὐτῆς κατεσκευάσθησαν διὰ τεραστίου καδοφόρου ἐκσκαφέως. Διὰ τῆς κατασκευῆς ἴσχυροῦ ἀναχώματος κατὰ μῆκος τῆς νοτιοανατολικῆς πλευρᾶς τῆς Κερκινίτιδος λίμνης ὅπερ θὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τῶν ἐν αὐτῇ ὑδάτων, αὗξανεται τὸ ἐμβαδὸν τῆς λίμνης, χωρὶς νὰ κατακλύσῃται ἡ κατάντη κειμένη πεδιάς. Ἡ λίμνη ἔχει χωρητικότητα 300.000.000 κυβικῶν μέτρων.

Πρὸς ὁνδμισιν τῆς ἐκροῆς τῶν ὑδάτων κατεσκευάσθη ουφράκτης εἰς τὴν ἔξοδον τῆς λίμνης ἐπὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς αὐτῆς, ἡειθερ δὲ τὰ ὕδατα θὰ ζέωσι διὰ τῆς ὑπαρχούσης κοίτης τοῦ Στρυμόνος.

Διὰ τοῦ ἄξονος τῆς λίμνης Ἀχινοῦ ἐσκάφη εὑρεῖα κοίτη προικισμένη μὲ ἀναχώματα ὀμφοτέρωθεν αὐτῆς, ἡτις διοχετεύει τὰ ἡνωμένα ὕδατα τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν πέριξ κειμάρων, μὲ διμαλὴν κλίσιν μέχρι τῆς εἰσόδου τῶν Στρυνῶν τῆς Ἀμφιπόλεως.

Οἱ ἐκδομεῖς ἀφοῦ ἐπεσκέψηθησαν τὴν κατασκευαζομένην γέαν μεγάλην γέφυραν ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος κατημυνθήσαν πρὸς τὸ Σιδηρόκαστρον, ὅπου παρετέθη εὐγενῶς παρὰ τῶν Ἐταιριῶν Μόνκε-Οὔλεν πρόγευμα. Ἐκ Σιδηροκάστρου διὰ τῶν αὐτοκινήτων οἱ ἐκδομεῖς κατημυνθήσαν εἰς τὰς Σέρρας ὅπου ἐγένετο ἡ διανυκτέρευσις.

Μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ μικροῦ Σιδηροδρόμου Δεκοβίλλ, ὅστις ἔχει στρωθῆ ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀναχώματος τῆς λίμνης Κερκινίτιδος κατημυνθήσαν πρὸς τὸ Σιδηρόκαστρον, ὅπου παρετέθη εὐγενῶς παρὰ τῶν Ἐταιριῶν Μόνκε-Οὔλεν πρόγευμα. Ἐκ Σιδηροκάστρου διὰ τῶν αὐτοκινήτων οἱ ἐκδομεῖς κατημυνθήσαν εἰς τὰς Σέρρας ὅπου ἐγένετο ἡ διανυκτέρευσις.

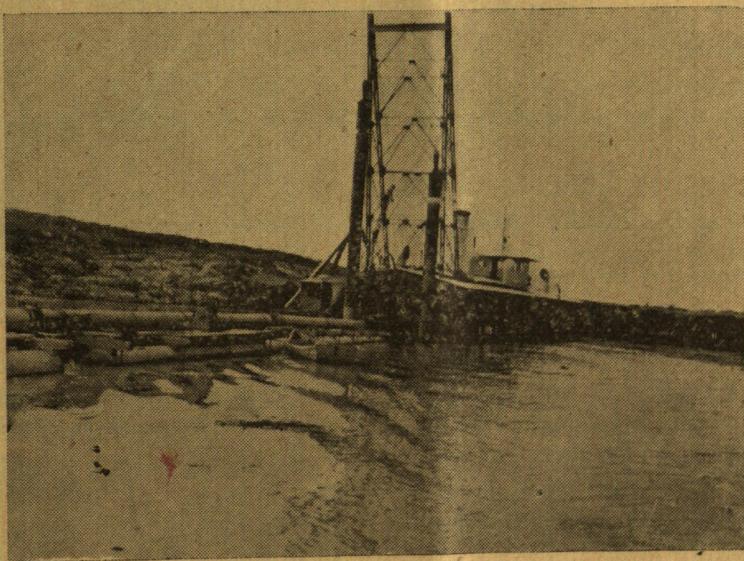
Τὴν ἐπομένην, 22αν Σεπτεμβρίου, οἱ ἐκδρουμεῖς δι’ αὐτοκινήτων μετέβησαν εἰς τὸ Πενθελικόν ἐπὶ τῆς Διώρυγος, ἥτις σήμερον διασχίζει τὴν ἀπόξηρανθεῖσαν λίμνην τοῦ Ἀχινοῦ.

Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ θαυμασίου Νοσοκομείου τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἔργων, οἱ ἐκδρουμεῖς ἐπεβιβάσθησαν μεγάλου ὁγμού λικοῦ, εὐγενῶς τεθέντος εἰς τὴν διάθεσίν των παρὰ τῶν

*Ρουφράκτης Κερκίνης

(Φωτ. Χ. Οίκονόμου)

*Η μεγάλη βυθοκόρος ἐργαζομένη εἰς παραπόταμον τῆς ἄλλοτε λίμνης Ἀχινοῦ

(Φωτ. Χ. Οίκονόμου)

Τὸ Πενθελικὸν εἶναι σήμερον εἴδος λιμένος συνδεομένου σιδηροδρομικῶς μὲν μὲ τὴν γραμμὴν Σερρῶν-Δράμας, διὰ τῆς διώρυγος δὲ μὲ τὴν θάλασσαν.

Ἐταιριῶν καὶ ἔξετέλεσαν θαυμάσιον πλοῦν ἐπὶ τῆς διώρυγος σκεδὸν μέχρις Ἀμφιπόλεως. Ἐκεῖ ἐπεβιβάσθησαν καὶ πάλιν τῶν αὐτοκινήτων πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἔργων τῆς πεδιάδος τῆς Δράμας.

"Εργα Ποταμοῦ Αγγίτη. Πεδιάς Δράμας

Η πεδιάς της Δράμας έχει μήκος 14 περίπου χιλιομ. και πλάτος 15 χιλιομ. μὲ κλίσιν πρὸς νότον, τοῦ χαμηλοτέρου τμήματος αὐτῆς, γνωστοῦ ὡς τὰ Τενάγη Φιλίππων, ὅντος ἔξ διοκλήδους ἥ ἐν μέρει κεκαλυμμένου ὑπὸ θύρων. Ο ποταμὸς Ἀγγίτης, ὃς καὶ ὁ κυριώτερος βραχίων αὐτοῦ, ὁ ποταμὸς Νευροκόπιου, πηγάζοντες ἀμφότεροι ἐκ τῶν βορείων τῆς πεδιάδος δρέων, ἐνοῦνται καὶ ἐκέουσι τῆς πεδιάδος διὰ τῆς βαθείας καὶ στενῆς φάραγγος

ο κύριος λόγος τῆς προτιμήσεως αὐτῆς ἔκειτο εἰς τὸ ὅτι τὰ θύρατα διὰ παχέτευοντο ἐκ τῆς πεδιάδος, ἐν πρώτοις διὰ καθέτου φρέατος, καὶ θά ἦτο συνεπῶς οἰκονομικὴ καὶ ταχεῖα ἡ ἀντιμετώπισις ἐνδεχόμενης ἀπορρόπτου καθιζήσεως τοῦ πυθμένος τῆς πεδιάδος. Ως δεutέρᾳ λύσις ἐπροτάθη ἡ διαπλάνυσις καὶ ἐκβάθυνσις τῆς φάραγγος τοῦ Ἀγγίτου, οὕτως ὥστε νὰ ἀποχετεύται τὸ θύρων καὶ ἐκ τοῦ χθαμαλωτέρου τμήματος τῆς πεδιάδος. Ἀπὸ πρακτικῆς δύνας ἀπόψεως, ἥ ἐκτέλεσις τοῦ σχεδίου τούτου θὰ ἦτο λίαν δυσχερής, λόγῳ τοῦ σχήματος τῆς

Οι ἐκδρομεῖς κατὰ τὸν διάπλουν τῆς διώρυγος ποὺ ἀντικατέστησε τὴν λίμνην τοῦ Ἀχινοῦ

(Φωτ. Σπ. Ἀγαπητοῦ)

τοῦ Ἀγγίτου, ἐκβάλλοντος εἰς τὴν λίμνην Ἀχινοῦ.

Τὸ χεῖλος τῆς φάραγγος ταύτης κεῖται πολὺ νῦνθλά, τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς εἶναι πολὺ μικρὸν πρὸς διοχέτευσιν ὀλῶν τῶν θύρων διὰ τοῦ κατώ ἄκρου τῆς πεδιάδος καὶ οὕτω σχηματίζονται τὰ Τενάγη.

Ἐὰν κατεσκευᾶσθετο μία σῆραγξ, μήκους 412 χιλιομ.. ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ μυχοῦ τῶν Τεναγῶν, κάτωθεν τοῦ Παγγαίου ὄφους, θά ἐπετυγχάνετο ἥ ἀποχέτευσις τῶν θύρων τῆς πεδιάδος, διὰ τῆς διοχετεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Διὰ τῆς λύσεως ταύτης θὰ πάρηγετο καὶ θροηλεκτρικὴ ἐνέργεια, ἀλλ'

φάραγγος καὶ τῆς ποσότητος τῶν θύρων ἀτινα ὁρονοῖς καθ' ὅλας τὰς περιόδους ἔτι καὶ κατ' ἐκείνας τῶν ταπεινῶν θύρων.

Ως διὰ τὴν πεδιάδα Σερρῶν, οὕτω καὶ διὰ τὴν πεδιάδα Δράμας, προεκρίθη μέση λύσις. Περὶ τὰ 150 μέτρα βορείως τῆς φάραγγος καὶ παραλήλως περίπου πρὸς ταύτην ἔξωρύζη σῆραγξ, εἰς ἀρκετὰ χαμηλὸν ὑψόμετρον, ὥστε ν' ἀντιμετωπισθῇ πᾶσα ἀπορρόπτος καθίζησις τῶν Τεναγῶν. Η σῆραγξ αὐτῆ, ἵσ τὸ μήκος εἶναι περίπου 1200 μέτρων, εἶναι ἀρκετὰ εὐρεῖα πρὸς διοχέτευσιν ὀλοκλήδου τῆς παροχῆς ἐκ τῆς πεδιάδος, κατὰ τοὺς δικτὼ ἥ ἐννέα μῆνας τῆς ἀνομβρίας κατ' ἔτος. Κατὰ τὰς ἐποχὰς ταύτας

τῆς ξηρασίας θὰ είνε δυνατή ή ἐκβάθυνσις τοῦ πυθμένος τῆς φάραγγος, οὗτως ὥστε νὰ διοχετεύωνται τὰ ἐπιπρόσθετα ὅδατα τῆς περιόδου τῶν πλημμυρῶν. Διὰ ωνθμιστοῦ κάτασκευασθέντος εἰς τὴν εἶσοδον τῆς φάραγγος θὰ είναι δυνατή ή ωνθμισις τῆς ροῆς τῶν ὑδάτων ὅπως διοχετεύωνται ταῦτα εἴτε διὰ τῆς σήραγγος εἴτε διὰ τῆς φάραγγος ή νὰ διαιρῶνται μεταξὺ τῶν δύο τούτων.

•Αποτελέσματα

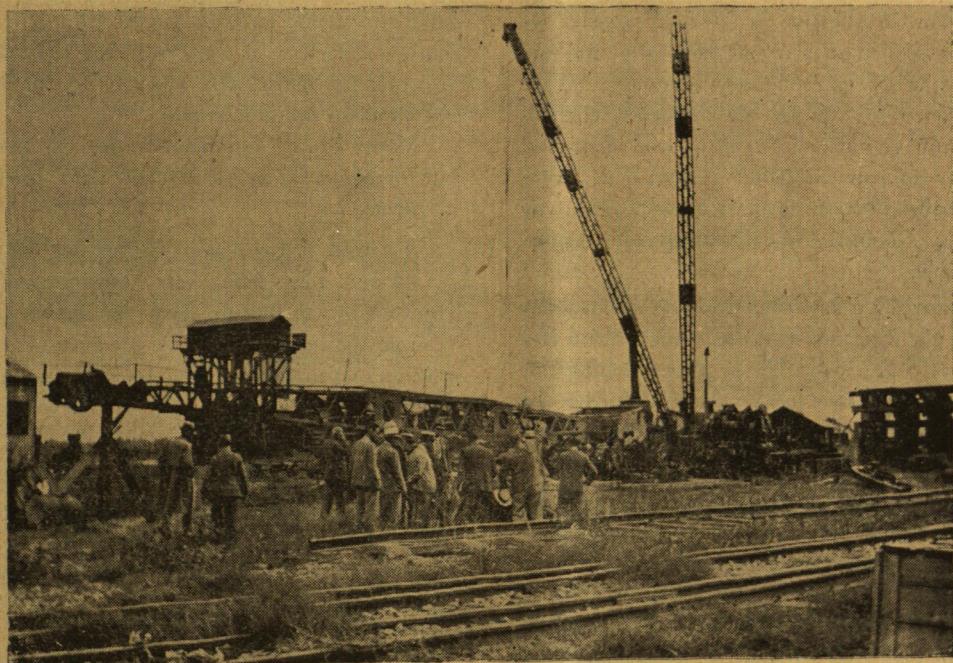
Αντιμέτως ἀπὸ ὅτι ἔγινε εἰς τὴν πεδιάδα Θεσσαλίας, εἰς τὴν πλευρὰν Σερρῶν τὰ ἀρδευ-

έκατομμάριον στρεμμάτων νέων γαιῶν.

Αἱ δαπάναι μέχρι σήμερον ὑπολογίζονται εἰς 1450 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ ἀπομένουσι πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργα ἑτέρων 550 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἄρα καὶ ἐδῶ περίπου, ὅτι καὶ εἰς τὴν πεδιάδα Θεσσαλίας, ἔκαστον στρεμμάτων νέων γαιῶν καὶ εἰς γενομένην δαπάνην ὡς καὶ τὸν ἀπομένοντα χρόνον πρὸς ἀποπεράτωσιν.

Εἶναι περίεργος ή σύμπτωσις πᾶς αἱ δύο περιοχαὶ δμοιαζούν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν τῶν γαιῶν καὶ εἰς γενομένην δαπάνην ὡς καὶ τὸν ἀπομένοντα χρόνον πρὸς ἀποπεράτωσιν.

Οἱ ἐκδρομεῖς ἐπισκεπτόμενοι ἐκσκαφέα ὑπὸ ἐπισκευὴν εἰς τὸ ἐργοστάσιον Μπανίτσης

(Φωτ. Σπ. Ἀγαπητοῦ)

τικὰ ἔργα ἔξετελέσθησαν παραλλήλως μὲ τὰ ἀποξηραντικά, ἀμφότερα ὅμως δὲν ἐπερράτωθησαν καὶ ἀπατεῖται εἰσέτι χρόνος 2-3 ἑτῶν ἀναλόγως τοῦ ωνθμοῦ τῶν πιστώσεων ποῦ θρυσθοῦν.

Ἡ ἔκτασις τῶν πεδιάδων Σερρῶν-Δράμας ὑπολογίζεται εἰς 570 χλμ. στρεμμάτων κατακλυζομένων γαιῶν καὶ ἔτερα 980 χλμ. προστατευόμενα. Ἐάν λάβωμεν ὡς ἀναλογίαν ὅτι τὰ τελευταῖα ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἥμισυ τῶν ἀποξηραντικῶν, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι διὰ τῶν ἔργων Σερρῶν-Δράμας ἀποκτῶμεν περίπου ἐν

Πρὸς ἦ διαδρομὴς τὰ ἔργα ἀποπερατωθοῦν γίνεται ἥδη, ὡς διεπιστώσαμεν, καλλιέργεια τολλῶν τμημάτων, δυστυχῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ τόπον ἀτακτον καὶ ἀντιεπιστημονικόν.

Οἱ ἐκδρομεῖς ἀφοῦ παρηκολούθησαν, διὰ τῶν αὐτοκινήτων, σχεδὸν τὴν διαδρομὴν τοῦ Ἀγγίστα; ἔφθασαν εἰς τὴν παρὰ τὴν Μπάνιτσαν τοποθεσίαν ὅπου τὰ χυριώτερα καὶ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα ἔργα τῆς περιοχῆς. Οὕτω, διδηγούντων τῶν κ. κ. Γενιδουνιᾶ καὶ Χάμιλτον, ἐπεσκέψθησαν τὴν ἀποπερατωθεῖσαν ὡς ἄνω παραλλήλον πρὸς τὸν Ἀγγίσταν σήραγγα,

μήκους περίπου 128δ μέτρων καὶ διατομῆς 16 τ.μ., τὴν περιτομένην διαπλάτυνσιν τῆς βραχώδους κοίτης τοῦ ποταμοῦ, τὸν ὁμοιότερον δουφράκτην μήκους 40 μέτρων, ὡς καὶ τὸ θαυμάσιον ἐργοστάσιον καὶ λοιπάς ἔγκαταστάσεις τῶν Ἐταιριῶν διὰ τὰς ἐπισκευὰς καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ ὑλικοῦ τῆς περιοχῆς Δράμας.

Μετὰ ταῦτα αἱ Ἐταιρεῖαι παρέθεσαν μεσημβρινὸν γεῦμα εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἐστιατορίου τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἔργων.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος δὲ Πρόσεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Σπήλιος² Ἀγαπητὸς προέπιεν ὑπὲρ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐταιρίας καὶ τῶν παρόντων ἴθυνόντων τὰ ἔργα συγχαρεῖς αὐτοὺς ἐκ μέρους πάντων τῶν ἐκδρομέων διὰ τὴν τελειότητα τῶν ἐκτελουμένων ἔργασιῶν, τελειότητα τόσον διὰ τὴν γενικὴν σύλληψιν τῆς λύσεως τοῦ ὑδραυλικοῦ προβλήματος ὃσον καὶ διὰ τὴν ἀρίστην ἐκτέλεσιν. Ἐπίσης δὲ κ. Ἀγαπητὸς ἡγαρίστησεν θερμῶς διὰ τὴν γενομένην εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς τοῦ Πολυτεχνικοῦ θερμὴν ὑποδοχήν.

Ἀπαντῶν δὲ κ. Γενιδουνιᾶς ἐκ μέρους τῶν Ἐταιριῶν ἔξέφρασε τὴν χαράν του διότι δὲ Πολυτεχνικὸς Σύλλογος ἔδειξε τόσον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἐκτελούμενα μεγάλα ὑδραυλικὰ ἔργα καὶ ηγαρίστησεν τὸν Πρόσεδρον διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ λεχθέντα.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας οἱ ἐκδρομεῖς διῆσαν τοῖς αὐτοκινήτων ἀνεῳχόρησαν μέσω Σερρῶν κατ' εὐθείαν εἰς Θεσσαλίαν.

Τὸ ἐσπέρας τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1935, δὲ Ἑλληνικὸς Πολυτεχνικὸς Σύλλογος, προσέφερεν εὐχαριστήριον γεῦμα ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Μεντιτεράνεαν.

Εἰς τὸ γεῦμα παρέστησαν δὲ κ. Δ. Παπανικολάου, Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημ. Ἐργών καὶ προϊστάμενος τοῦ ἐλέγχου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Θεσσαλίης καὶ Σερρῶν-Δράμας, δ. κ. Γενιδουνιᾶς ἐκ μέρους τῶν Ἐταιριῶν Μόνκς-Ούλεν καὶ οἱ κ. κ. Βασιλείου, Παπαδόπουλος καὶ Ζάννος ἐκ μέρους τῆς Ἐταιρείας Φαουντέσιον.

Εἰς τὰ ἐπιδόρπια δὲ Πρόσεδρος τοῦ Συλλό-

γου κ. Σπήλ. Ἀγαπητός, ηγαρίστησε τοὺς παρισταμένους ἔνοντας τοῦ Πολυτεχνικοῦ διὰ τὴν προσγενομένην διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν τιμήν, ὡς καὶ τὰς παντοιοτρόπως ἐκδηλωθείσας συμπαθείας καὶ παρασχεθείσας εὐκολίας εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν σημαντικωτάτων διὰ τὴν Ἐλλάδα ἔργων, τὰ δόπια τῆς συνεργασίας τῶν τεχνικῶν τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημ. Ἐργών καὶ τῶν Ἐργοληπτῶν Ἐταιριῶν καὶ ἐμελετήθησαν θαυμασίως καὶ ἔξετέλεσθησαν τελείως, σχεδὸν ἥδη ἀποπερατωθέντα.

Εἰς τὸν Πρόσεδρον ἀπήντησεν δὲ κ. Παπανικολάου ἐκφράσας τὴν ἱκανοποίησιν δλων τῶν ἔργαζομένων εἰς τὰ ἔργα διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ δοπιον ἐπέδειξεν δὲ Πολυτεχνικὸς Σύλλογος, καὶ προέπιεν ὑπὲρ τῆς εὐδόσεως τοῦ ἔργου καὶ προόδου τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ ταῦτα ὠμήλησεν ἐπίσης εὐχαριστῶν καὶ συγχαίρων δὲ κ. Γενιδουνιᾶς καὶ ἔπειτα δὲ κ. Ζάννος.

Ἐν τέλει δὲ μηχανικὸς κ. Σκένδερ, διμιλῶν ἐκ μέρους τῶν ἐκδρομέων ηγαρίστησε τὸ Προεδρεῖον, τὸ δοπιον διὰ τῆς ἀρτίας δραγνώσεως τῆς ἐκδρομῆς, ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς συμμετασχόντας αὐτῆς νὰ μελετήσωσιν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐπισταμένως τὴν μεγάλην σημασίαν τῶν ἔργων.

Ἀπαντῶν δὲ Πρόσεδρος, ἐπαναλαμβάνει διτὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκδρομῆς διφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἀμέριστον καὶ ὑποχρεωτικωτάτην συνδρομὴν τόσον τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Δημ. Ἐργών δοσον καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν Ἐταιριῶν καὶ βεβαιοῖ διτὶ ἡ μεγαλεύρα ἱκανοποίησις τοῦ Προεδρείου ἔγκειται εἰς τὸ διτὶ εἰς τὴν ἐκδρομὴν ἔλαβον μέρος πλείστοι νεαροὶ συνάδελφοι δείξαντες οὕτω ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ σημαντικὰ ἔργα.

Τὴν ἐπομένην 23ην Σεπτεμβρίου οἱ ἐκδρομεῖς ἐπεσκέφθησαν τὴν Διεθνῆ Ἐκθεσιν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν 24ην πρωῒν ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήνας συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα.

ΣΠΗΛ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ